

Katwijk aan Zee E. 133

1. as kipe ən spærøvər zi.n bænežə bəŋ
2. mæiŋ kaməræ.t is tē blumə g.æ.n gite
3. tō.g.əwō.r.dəχ spinəzə ali.n mit mæšine
4. spite iz ən zw.ɛ.r wærək - of ɛn rut wærək
5. upti lugər kre.gəzə bəskiməld brū.t
6. də tumərman ha.dē splintər ī zē vijər
7. də skipər li.ktə zən lipə(n) uf
8. in di fəbrike iz nɛks tē zi.n
9. kum hi.r kī.nt kum - of : kum hi.r ju (= *jongetje*) - of ma.it (= *meisje*)
10. - X.ɛ.r.ifi.r g.læ.ɟiz bi.r (de *kastelein* wordt bij zijn naam genoemd) || ɛm potj.ɪ = *een glas*; ɛm bestə pɒl = *een groot glas* ||
11. brəŋjərɪs twi kiŋo krike - kla.ənə (*Katw.-Binnen*) - of kla.nə krikis
12. zə hɛbə mətər vɛ.ɪ.və dri liter wɛ.in ɒtəzə.pə
13. hɛ prəbær.də min əŋ klap tē ge.və me nən ɛ.ɪt hɔ.ɪt
14. ik hɛ.p sɛŋ kni: əzi.n
15. fastə ʔæ.vənt wɔ.r.t. it fə.l mir ɔ.vi.r.t.
16. ik bən gr.ɔ.r.statək nit misə me.əg.æ.n bən
17. 'ikɛpət nit ɔ.dæ.n.ɛ.f (= *neef*, in *Katwijk alg. aanspreeknaam*)
18. wi ha.tə'tan ɔ.dɛ.r - di dæ.r ɒŋkʊmt
19. spin - spinəwɛp - rɛ.əgʒbul
20. pɛ.t - hut - klv.t (*alpinomuts*) - ən ɛ.izər (*lokale kap v. vrouwen*) - ba.ŋ - of si zid in də ske.ɪt - of knap in də rats (*nog banger*) - of si knɛ.ɪptəm (*gewoon*) - bna.ut wɛ.r (*drukkend*) - də wɑ.ilā.ndə - of tlā.nt - ən pa.dəstʊ.l. - ɛ sɪŋəl (*heg*) - əŋ kɪkfor.s - flɪ.ndərs
21. di knɒl - of kɛ.r.rəl mæ.ktə də hɪlɔ wɛ.rɔlt ɒnət fɛ.Xtə - of knukə
22. ksæjə kræ.ɪltj.ɪs X.ɛ.r.ɪyɔ
23. ɛŋlā.nt læ.ət fə.l ɒ.wə ske.pə slū.pə
24. dər ha.təm ɔ.rɪz ən hū.nt ɔbɛ.tɪ
25. g.ɛ.vmə dæ.r ɔs twi brɛ.ɟə sti.nə - brɛ.ɟər - də brɛ.stə
26. dat stāmbe.ɪt stæ.tər it mɛ.r
27. di vɛ.ɪnt ha.d ɛn le.v ɒz ən lɔ.ɪz ɔp ɛ zɛ.r hɔ.ɪft
28. də dɛ.vəl iz i.t in də he.məl ɔblɛ.və || lɪʃɪfɛ.r = *allumette* ||
29. də sko.lkɪndərə bæne mitə mɛ.stər me. nɛ zɛ. ɔwɛ.st
30. ikæn tɔg ni kumə vu.ər datɪklæ.r bən - 'nit ɒn (*op vraagtoon*)
31. də bɛ.stə drɪ.ŋkə g.ræ.X lɛ.ɪzɛ.tmɛəl
32. hɛ. kɛni Xan wærəkə - hɛ ha. pɛ.in izɛ ke.əl - of strɔt (*platter*)
33. mæ.kər iz ən ste.əl in di be.zəm
34. nɛ.ə - mɛ ke.g.ɛlz wɔ.rɪt hi.r nit mɛ.r ɔspø.ɪt
35. hɛ.ju - kɛjal twi kɛ.r.rən ɔrɔ.pə
36. di pɛ.r iz i.t reip - dər zit nɔg ɛ wɪtə'pɪt in
37. zə bæne nɛ.tlā.nt
38. zə ha.t ɛm ɪ.ɔs(t) sən sɛntə ɒp hɛləpə mæ.kə
39. hai skɔptət ifɔ.r.t. (= *niet ver*)
40. zɪs tē hɛləfandər mæ.lɛkwɪt || zə ha knap lɔ.pə mɔr.sə ||
41. də man mu sən vrɔ.uw bɛskɔrəmə
42. in də skɛ.lde zw.ɛmən is knap X.ɔvɛ.ɪr.lɛk
43. hɛjə fə.l præ.ɟ umdati stɛ.rək is
44. wai mutə də ʔi.nə hɛləft hɛbən ən j.ɒ.li də ʔɔ.rɔ hɛləft
45. hɛ.lɛptə bæ.tər iz ɛfə ʔu.ptilə
46. ũ.zə mæ.sɛlɛr iso vɛt ɒz bag.ər
47. zə sprɪŋə uməfɔ.r.st um ə wɛdɛskɔ.p
48. də bō.mkw.ɛ.kər zal də bō.m mæ.nɔ
49. duw ɛ.rstət rɛ.mɛr iz dɪ.Xt
50. də klɪk bəg.ɪntɔlɔ.ɟi | də ɳrɔ.ɪχmɪs : *R.K. benaming, schertsend ook gebr. voor protest. ochtenddienst* ||
51. ən sprɛ.ɪ - of : sprɛ.ɪ (*ouder*) - kɪkɔrdri - ɳrɛsprɛ.ɟə (*bv. leden v. e. familie*) - ɔ.tsprɛ.ɟə - ɔ.tbrɛ.ɟə - klæ.r mæ.kə (*bereiden*) - mɪstrɔ.ɟə (*mest openspreiden*) - brɔ.t smɛ.rə
52. di vrɔ.uw hat ɔr hɛ.ər - of : kup (*platter*) lætə knɪpə
53. zə vɛ.dər hatən zɒz jɛ.r skɔ.lɛ.tə g.æ.n
54. ikhɛpəm ɔvɛrɛ.n um zɔr læ.t lā.ŋks ɔt wɛ.tər tē gūn lō.pə
55. sɒkə (= *zulke*) ɳæ.ɛzə zɪjə hi.r nɔ.ɪt || *voor „vaal” : ɛn 'rutklørtji* ||
56. stɪnə putə (*grijze inmaakpotten*) bənə nɪfəl - of bɛŋ gɪ sɛnt wɛ.ɛr.t. || əŋ kɔ.lɛsə pɔt = *bruine inmaakpot* ||
57. də skɪtər stɛ.t in də hɛ.ɛr.t.
58. in də mæ.ɪnt mæ.ɛr.t. iz ɔt nɔχ tē kɔ.ut um tē ba.lə (*met etc.-bal*)
59. di kɛ.r.s Xɛ.vd ɛ.r.dəχ lɪχt fɪŋə ɔ.k it
60. hɛ trɔk ɔt pɛ.r.t. ɒn zɛn stɛ.r.t.
61. tu kwæ.mə jɒli ɒltɪt hi.r nɛ də kɔrəməs
62. də dɔ.mənɪ zɛ.j dat ũnzə livə hɛ.r vulmɛ.kt is
63. jə hɛ mɛ wɛ.ɪl ɔzi.n mɛ.r jə zɛ. nɪks
64. də zw.ɛ.ləwə zɛlə wɛ.ɪl g.ɔ.uw.ɛr.um kumə
65. g.ɛjə vandæ.g.ni kɛ.ɛr.tə dan (*stijgende toon; dan is veel gebruikt sluitwoordje in Katwijks, evenals in 't Leids*)
66. lɛsə hɒli ɔ.r.k Xræ.X kɛ.s
67. zən mɔ.r.tɛrɪtɪz is kɛpɔt - hɛ kɛ.ni fu.ɛr.dər.
68. tɪz ən hɛ.tə dɒχ ɔwɛ.st - ɛn tɪz ɛn zɒ.Xtə ʔæ.vɪt
69. da Xɒfjə lɔ.p mi sɛm blɔ.tə bi.nə - of 'bɛ.r.rə'buf (= *barvoets*).
70. dər zɪt əŋ krak in də kɒ.n - of də kan lɒ.d ɔbur.stə (= *ligt gebarsten*).
71. kwo.w datə pɔst ɛm bri.v brɔχt
72. kɛpɛ.in ɒp mɛ har.t. - of wɛ. wɒdu mɛ har.t. si.ɛr
73. ikɛnit mɛt dwɔr.sə - of ɒgə'wɛ.ɪzə mɛnsən umg.ɛ.ən || daz 'ð.r.k ɛn dwɔr.sə 'sɒndərə'klɛ.s ||
74. nɛ.skɔftɛ.it spanəwə tɳɛ.ɛrt fɔ.r. də niwə kɒ.r
75. ik hɛb ɛm bɛt.ɟə kɔ.ɛrs fan 'vu.ɛr ɔt'ɛ.tən 'ɒ.vɒ.l
76. də zɔ.n van də kɔ.nɪŋ izɔ.r.k in dɪ.nst ɔwɛ.st
77. wɛtj.ə gɪn wɛ.ɛ.gɛmɛ.kər tē wɔ.ɛnə || bɔ.X ||
78. wɛ. - di rɔ.zə hɛbə lanə dō.r.ɛns
79. kXɔlɔ.fɛr gim ba.l van - of gin zak fan
80. tkɪnt wɒz dō.t fɔ.r.dɔt ɔdō.pt wɪr

81. hē had en lō·pō·r - ẽn zēn ʔo·gē trē·nē
82. dē ki·nt fan hō·r iʒ mīdēn ma·tj·i nē·d·bus tu.
ēg·æ·n um brē·m tē zō·ukē
83. dər ɪz en spōrt fan dē lādər
84. hē·i zētēn əj grō·tē strōt əp
85. dē mæ·nsē zuxtē nīks a·ər as Xæ·l̥t || di mænsē
le·və vō·r· et Xæ·l̥t ||
86. hali ke·əl ɪz drō·X fan dē dər·st
87. di wæxt lo·pt in əm buxt - daz en umwæx
88. ikhēb en trumeltj·ə vor· di kla·nēn əkuxt
89. di buk ɪzestakt in əj kər·st
90. zən vərʒi was kər·t mər gut
91. in dē skæ·duw ɪzət et lækər·st
92. ẽ skatər mu xut kanē mīkē || daz ok ẽ ræ·rē
skatər = een rare vent ||
93. zō·uk mē hud ərɪs
94. ik wē·tni wæ·r əkəmu sō·ukē || ik wē·tni
warəf hē lāt ho·r ||
95. əj kō·uwə kældər ɪs xut for əʒbɪr
96. ik mō·s əsəblutdrīnkē um an tē stæ·rəkē
97. ik mud æ·ər·st et fūr in dē stal krō·jē
98. mē bru·r - of mē frē·rē wuz mu
99. dē mē·ləkbu·r hāt et drak sē·tərde·s (= *'s zaterdags*) || dē rundē van frankrē·k ||
100. di kærē·mē·lək ɪz dan ɛ·n zy·r - of slæxt -
stɪ·r·zē mē wərūm
101. wē zō·uwə di pæt in en y·r wē·l̥ vul krē·ig·ə
102. dər val nīks 'fanēm tē zæg·ə - en səkɪ·r wærəkjē
(*niet v. e. persoon*).
103. hē·r kumt nō·it əmənçē·ytə·t
104. in itæ·ljē hējē bærəgē di vir spō·ugē (*id. v. e.
kindje*)
105. dy·rəvjē dær əp tē dauwə
106. in la·jēn (*Leiden*) hēbəzəm brək fan dē brægēn -
jēnger brag ə·və·ərə || əm būr·m = een boom ||
107. jē mut ũ·ns fe·lētj·ə ɪs kumē kē·ikē
108. hēɪz mīnēn dīkē pōrt·əmē·ne. cət lō·vən əkumē
109. di dər ɪs fam 'bō·kəhō·ut əmæ·kt
110. en gētrō·uw·dē vrō·uq mudēn stē·kj·i kē·nē
næ·ji
111. ik hē·p hi·r· g·razəzæ·it - mər ətsæ·ət wā·z
iʒ bəst
112. dē brō·wər zāt - dat et nōx tē dir ɪz um tē
ba·wə
113. bakē - iʒ bak(t) - jēi ba·kt - hē·i ba·kt - wēi
bakē - jalī bakē - zə bakē - bakti - ɪg baktē - jēi
baktē - hēi baktē - wēi baktē - wēi hēbēn
əbakē || wēi hēbē vis əbakē = vis gebakken ||
114. bī·n - ɪg bit - jēi bit - hēi bit - wēi bidē - bide
wə - ɪg bo·t - ik hēbēbo·n - hēbē hali o·k əbo·n
115. æ ɪs klā·n mər əʒ ɪz əm bæstē (*v. e. sigartje*) -
en fē·im bækjē (*v. e. mooi gezicht, v. e. kind*)
116. jē kēn 'hir a·jērē kreigēn əp tē mar·t·
117. hēi a·d əzāt - dati 'umē dē·ŋkē za·l
118. dē dī·nsma·it sē·, dati gēla·ik hadē
119. dər wæ·rē vē·if prē·izē
120. undər di a·iklō·m lē·g·ən en ɔ·p a·ikəls
121. twæ·tər zal zō·. wæl kō·kē - tko·kt al
122. et hō·j ɪz nōxru·n - tɪz nōg mər· nēt əmē·'t
123. di sō·uz mē·. kēzē van dē dō·jər van en a·i
|| *mayonaise onb.* ||
124. da bo·mpji zal dē·r it a·rēgbæs Xru·jī (*daar
niet erg best*)
125. dē pēs'to·ər haxujē wē·in
126. ũns ʔa·wə hē·yz ɪz uvēbrānt
127. dē mē·lək spa·it cət et hældər van dē ku.
128. dē kōstər lē·jt - əj krō·ys - t·wi krō·ysē
129. dē prime - of bō·mē van dē' krāwæ·gē bō·g·ə
dō·r van dē wō·rxt - of vō·rxt
130. dē twi dē·wsərs kwæ·mēn cē·wt hē·ws
131. sē hē·bēn əm bunt ɛ·m blē·wə əslē·gē
132. et fē·t ɪz (əm be·tj·ə) danə· - op een pudding :
ʒo·p || flæ·uw (te weinig zout) ||
133. dē snē·uw lā·d·k - of lāt hō·X
134. khēb jō·uw ʔo·k ɪj gin æ·wə - of æ·wə·laid
əzi·n - of ɪj gin tē·id əzi·jēn
135. ni·uwpo·ər·t uwōrt nō·w en hē·lə ni·wə stāt
136. du·(w)n - ɪg du·wət - jēi dutət - hēi dutət - wēi
dunət - jalī dū·nət - hēli dūwnət - ɪg de·jət -
jēi - hēi - wai de·jənət - jalī - hali - hēb ik dat
ədē·n - de·dit et mē·r - de·jē zət mē·r
137. dū·pē - dū·pjy·rək - dū·pfū·nt - dē suldē·tē
138. dō·r·šē - hēi dō·r·st - hēi dur·stē - hēi ha·d ədō·r·st
139. bīnɪ·r - ɪg bīn - jē·i bīnt - hē·i bīnt - wē·i bīnɪ·r -
jā·li bīnɪ·r - hā·li bīnɪ·r - hā·li bīnɪ·r - bīnt hēi -
būni - ik hēb əbūnē
140. *Lokale landmaten* : en hū·nt = 100 aren? -
əru. = 13 m² (± 3½ × 3½) - əm by·ndər
(*Hollands*) = 11 hunt
141. *Waternamen* : tkənæ·əl = de binnenhaven - dē
wæ·təri·j - dē 'drihuk (*ook een wetering*) -
tmudergat - 'tmələ'g·at - dē binē wæ·təri·j -
dē bō·wtē wæ·təri·j - dē 'nō·rtə·Xsē vā·ər·t·
(*Noordwijkse vaart*) - dē·rē·n (*de Oude Rijn*) -
en zwīnətj·i (*water tussen 2 bakken bij eb*)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : 'katək

De inwoners heten : 'katəkərs

*Hun bijnaam is : hē·rɪj·kūpē en nog meer skuləkūpē - voor Rijnsburg : cē·jē - voor derden : la·isəg·lībərs -
voor Noordwijk : blē·wə nō·rtēg·ərs - eno·rtəkər ɪs bāj blē·wə of Xē·k*

Aantal inwoners : Katwijk aan Zee en Katwijk-Binnen vormen samen de gemeente Katwijk, die
in 1947 ruim 19.000, in 1960 ruim 29.000 inwoners telde ; van hen woont meer dan 4/5 in Katwijk aan
Zee.

Voor taaltoestand en zeglieden, zie blz. 178.